

ZAPOSLENOST I ZARADE

Zaposlenost

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o godišnjem i mjesечно broju zaposlenih dobijaju se na osnovu evidencija koje su regulisane Zakonom o evidencijama u oblasti rada i zapošljavanja („Sl.list RCG”, br.69/03; „Sl.list CG”, br.45/12, a vode se u Centralnom registru (CRPO), obveznika i osiguranika (CROO) (Sl.list CG 45/08; 80/08; 15/09; 43/09 ; 32/10;) koje Uprava za statistiku redovno preuzima od istih.

Podaci o zaposlenima i nezaposlenima prema međunarodnim definicijama prikupljeni su Anketom o radnoj snazi.

Podaci o zapošljavanju i nezaposlenim licima preuzeti su od Zavoda za zapošljavanje i predstavljaju rezultate mjesecnih i godišnjih izveštaja

Obuhvat

Ovim evidencijama obuhvaćeni su zaposleni u preduzećima, ustanovama i organizacijama svih oblika svojine kao i strani državlјani zaposleni u našoj zemlji.

Podaci o nezaposlenim licima obuhvataju sva lica koja su kod Zavoda za zapošljavanje registrovana kao nezaposlena

Anketom o radnoj snazi obuhvaćeno je stanovništvo preko petnaest godina starosti. Primarne jedinice uzorka su popisni krugovi, a u svakom popisnom krugu anketirano je po pet domaćinstava.

Radi što jasnijeg sagledavanja regionalnih razlika u iskazivanju rezultata Ankete o radnoj snazi podaci su prikazani po geografskoj podjeli crnogorskih opština na: Primorski region koji čine opštine: Ulcinj, Bar, Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi; Središnji region: Cetinje, Podgorica, Danilovgrad, i Nikšić; Sjeverni region: Plužine, Šavnik, Žabljak, Plevlja, Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Andrijevica, Plav, Mojkovac i Kolašin.

Definicije

Pod pojmom zaposleni podrazumijevaju se sva lica koja imaju zasnovan radni odnos sa preduzećem, ustanovom ili organizacijom ili individualnim poslodavcem bez obzira da li su radni odnos zasnovali na neodređeno ili određeno vrijeme i da li rade puno ili kraće od punog radnog vremena. Od 1. januara 2009. godine u ukupan broj zaposlenih u Crnoj Gori ulaze i zaposleni stranci na osnovu čl.1 Zakona o zapošljavanju i radu stranaca („Sl.list CG”, br. 22 od 02. 04. 2008. godine), a stupio na snagu 01. januara 2009. godine „stranac se može zaposliti, odnosno, raditi u Crnoj Gori pod uslovima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorom i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava”.

Pod pojmom nezaposleni podrazumijevaju se lica stara od 15 do 65 godina starosti, koja nemaju zasnovan radni odnos niti su na drugi način ostvarila pravo na rad, koja se vode na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Lica koja traže zaposlenje su nezaposlena lica.

Definicije za Anketu o radnoj snazi

U Anketi o radnoj snazi stanovništvo staro 15 i više godina prati se prema aktivnosti u posmatranoj sedmici, a ne prema formalnom statusu anketiranih lica.

EMPLOYMENT AND EARNINGS

Employment

Sources and methods of data collection

The data on annual and monthly number of employees are received on the basis of the records regulated by the Law on Re-cords in the Area of Labour and Employment (Official Gazette of the Republic of Montenegro 69/03; 45/12), kept by the Central Register of Tax Administration (CRTA) (Official Gazette of Montenegro 45/08; 80/08; 15/09; 43/09; 32/10), and regularly used by the Statistical Office of Montenegro.

Data on employed and unemployed persons have been collected through the Labour Force Survey according to international definitions

Data on employment and unemployed persons are transmitted by the Employment Bureau, representing the results of monthly and annual survey reports.

Coverage

The above mentioned records comprise employees in enterprises, institutions and organization of all types of ownership, as well as foreign citizens employed in our country.

The data on unemployed persons include the persons registered at the Employment Agency of Montenegro under the unemployed category

Labour Force Survey covers population aged 15 and over. Census enumeration areas are primary units of a sample, and five households are enumerated per each enumeration area.

In order to have a clear insight into regional differences, the LFS results are shown according to geographical distribution of Montenegrin municipalities to: Coastal region including the following municipalities: Ulcinj, Bar, Budva, Tivat, Kotor and Herceg Novi; Central region: Cetinje, Podgorica, Danilovgrad, and Nikšić; Northern region: Plužine, Šavnik, Žabljak, Plevlja, Bijelo Polje, Berane, Rožaje, Andrijevica, Plav, Mojkovac and Kolašin.

Definitions

The term “employees” refers to all persons being employed in enterprises, institutions, organizations or by self-employed individuals no matter whether their employment status is based on a permanent or temporary contract and whether they work on a full-time or part-time basis. From the 1st January 2009 in the total number of employees enter also employed foreigners according to the article 1 of the Law on Employment and work of the foreigners (Official Gazette of Montenegro, number 22 from 2nd April, 2008), which took effect on the 1st January 2009“strangers can be employed, i.e., work in Montenegro under condition established in Law, collective contract, confirmed and published international contract and generally accepted regulation of international Law.

Term unemployed person refers to a person aged between 15 and 65, not being employed nor in any kind realized his/her right to work and is registered at Employment Bureau.

Persons looking for a job are considered as unemployed persons.

Definitions of the Labour Force Survey

In the Labour Force Survey, the population aged 15 and above is viewed according to the activity in the reference week, and not according to the formal status of surveyed persons.

Pod pojmom **zaposleni** u ovoj anketi podrazumijevaju se lica koja obavljaju bilo kakav posao za zaradu ili profit tokom sedmice snimanja, čak i manje od sat vremena. Plaćanje uključuje uplate u gotovini ili "plaćanje u naturi" (plaćanje robom ili uslugama), bez obzira da li se plata dobija u sedmici kada je posao održan ili ne. Takođe se računaju i lica koja dobijaju zaradu za **obuku na poslu (pripravnici i šegrti)** koja uključuje proizvodnju roba i usluga. **Samozaposlena** lica sa biznisom, farmom ili profesionalnom praksom, takođe se smatraju zaposlenim ako se primjenjuje nešto od sledećeg:

- Lice radi na svom poslu, profesionalnoj praksi ili drži farmu za svrhu zarađivanja profita, čak i ako preduzeće ne uspijeva da ostvari profit;
- Lice provodi vrijeme na obavljanju posla, profesionalne prakse čak i ako nema prodaje, nije obavljalo profesionalne usluge ili ništa nije proizvedeno (npr. Farmer koji radi na aktivnostima održavanja farme; arhitekta koji provodi vrijeme čekajući klijente u kancelariji; ribar koji popravlja brod ili mreže za budući rad; lice koje pohađa seminar).
- Lica koja su u procesu formiranja svog posla, profesionalne prakse ili farme, kao što je kupovina i montiranje opreme, iznajmljivanje prostorija ili kupovina materijala za početak novog posla.
- Lica koja rade na svojoj **poljoprivrednoj farmi** smatraju se zaposlenima ako su radila tokom sedmice snimanja. Lica koja rade na svojoj **maloj poljoprivrednoj farmi**, a prodaju svoje poljoprivredne proizvode takođe se smatraju zaposlenima.
- Lice koje nije radilo ali je imalo posao sa kojeg je bilo privremeno odsutno tokom sedmice snimanja smatra se zaposlenim.

Porodični radnici su lica koja su pomagala drugom članu porodice u vođenju porodičnog posla ili poljoprivrednog gazdinstva a da, pri tome, nijesu bila plaćena za taj rad i pod uslovom da se ne smatraju zaposlenima.

Pod pojmom **nezaposleni** podrazumijevaju se lica koja tokom nedjelje snimanja (nijesu imala plaćeno zaposlenje ili samo-zaposlenje i nijesu obavljala nikakav plaćeni posao);

- su tokom predhodne četiri nedjelje aktivno tražili posao (preduzeli korake da traže plaćeni posao ili samo-zaposlenje);
- su bili dostupni za rad (u okviru 2 nedjelje)

Lica koja su našla posao koji treba da počnu kasnije uključuju se u nezaposlena lica.

Aktivno stanovništvo (radnu snagu) čine sva zaposlena i nezaposlena lica stara 15 i više godina.

Neaktivno stanovništvo čine sva lica stara 15 i više godina koja nijesu svrstana u aktivno stanovništvo.

Stopa aktivnosti predstavlja procenat aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Stopa nezaposlenosti predstavlja procenat nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika.

Stopa neaktivnosti predstavlja procenat neaktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina.

Dugoročna stopa nezaposlenosti predstavlja procenat lica nezaposlenih 12 mjeseci ili više u ukupnom broju aktivnih stanovnika. Dugoročno nezaposleni su lica koja su nezaposlena 12 mjeseci ili duže.

Učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti predstavlja učešće lica nezaposlenih 12 mjeseci ili duže u ukupnoj nezaposlenosti.

Doživotno učenje predstavlja procenat lica starosti 25-64 koja su bila u sistemu obrazovanja ili obuke u referentnom periodu od prethodne četiri nedjelje od nedjelje anketiranja.

The term **employees** in the survey refer to persons who perform any work for wage or profit during the reference week, even for as little as one hour. Pay includes cash payments or "payment in kind" (payment in goods or services rather than money), disregarding whether the payment was received in the week the work was done or not. Persons who receive wages for **on-the-job training (apprentices or trainees)** are also considered as employees. **Self-employed persons** with a business, farm or professional practice are also considered to be working if one of the following applies:

- A person works in his own business, professional practice or farm for the purpose of earning a profit, even if the enterprise is failing to make a profit;
- A person spends time on the operation of a business, professional practice or farm even if no sales were made, no professional services were rendered, or nothing was actually produced (for example, a farmer who engages in farm maintenance activities; an architect who spends time waiting for clients in his/her office; a fisherman who repairs his boat or nets for future operations; a person who attends a convention or seminar).
- A person is in process of setting up a business, farm or professional practice, such as the buying or installing of equipment, renting the office or ordering of supplies in preparation for opening a new business.
- A person who works on its own **agriculture farm** should be considered as employed if worked during the reference week. A person who works on its own **small agriculture farm**, and sell their products are also considered as employees.
- A person who was not working but had a job or business from which he/she was absent during the reference week is considered as employee.

A family worker is a person who assisted the other member of the household in running family business or agricultural holding, without receiving any formal pay, and providing that they not considered themselves as employed.

The term **unemployed** refers to persons who in the reference week did not work (not in paid employment or self-employment and did not do any paid work);

- in the past four weeks were actively seeking work (specific steps were taken to seek paid employment or self-employment);
- were currently available for work (within two weeks)

Persons who had found a job to start later are also included among unemployed persons.

Active population (labour force) include all employees and unemployed persons aged 15 and above.

Inactive persons are those, aged 15 years and over, who are not classified as persons in employment or as unemployed persons.

Activity rate represents the percentage of active population in the total population aged 15 and above.

Employment rate represents the percentage of persons in employment in the total population aged 15 and above.

Unemployment rate represents the percentage of unemployed persons in the total active population.

Inactivity rate represents the percentage of non-active population in total population aged 15 and above.

Long-term unemployment rate represents the proportion of persons unemployed for 12 months or more, in the total number of active population. The long-term unemployed are persons that have been unemployed for 12 months or more.

Long-term unemployment share in the total unemployment represents the share of persons that have been unemployed for 12 months or more in the total unemployment.

Lifelong learning represents the percentage of persons aged 25-64 having participated in education or training. The lifelong learning participants refer to persons aged 25-64 who answered (in the LFS) that they received education or training during four weeks before the survey.

Rano napuštanje sistema obrazovanja i obuke predstavlja procenat populacije između 18-24 godine sa najnižim srednjim obrazovanjem i koja nije više u procesu obrazovanja i obuke.

Udio mlađih koji ne rade, nisu u sistemu obrazovanja ili obuke (NEET) predstavlja procenat mlađih ljudi (starosne grupe: 15-24 ili 15-29) koji nisu zaposleni, i koji nisu u sistemu obrazovanja ili obuke.

Objašnjenje znakova

- . nije nula, ali je izuzetno neprecizna procjena ($CV >= 0,3$)
- (()) neprecizna procjena ($0,2 <= CV < 0,3$)
- () manje precizna procjena ($0,1 <= CV < 0,2$)

CV: Koeficijent varijacije.

Zarade

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o prosječnim zaradama prikazuju zarade isplaćene u mjesecu (u godini) i dobijeni su iz redovnog mjesecnog statističkog istraživanja *Mjesečni izvještaj o zaposlenima i zaradama zaposlenih (obrazac RAD-1)*.

Obuhvat

Podatkom o prosječnoj zaradi zaposlenih u preduzećima, ustanovama, zadružama i organizacijama u privatnoj, mješovitoj ili državnoj svojini, obuhvaćena je prosječna zarada zaposlenih na neodređeno ili određeno vrijeme bez obzira da li zaposleni radi puno ili kraće od punog, nepuno ili skraćeno radno vrijeme.

Pri sprovodenju istraživanja o zaradama usvojen je organizaciono-teritorijalni princip posmatranja, gdje je opština uzeta kao osnovna teritorijalna jedinica.

Od 2011. godine primjenjuje se Zakon o klasifikaciji djelatnosti, tako da su u ovom godišnjaku podaci o zaradama prikazani po novoj klasifikaciji djelatnosti.

Definicije

U članu 78 Zakona o radu Sl. list CG br. 49/08, 26/09, 59/11 i 66/12 stav (1) i stav (2) bruto zarada i uvećanje zarade je:

1. Zarada koju je zaposleni ostvario za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, naknada zarade i druga primanja utvrđena kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu čini bruto zaradu.
2. Zarada se uvećava u skladu sa kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu za: rad duži od punog radnog vremena, noćni rad, minuli rad, rad u dane državnih i vjerskih praznika koji su zakonom utvrđeni kao neradni dani i za druge slučajevne utvrđene kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.
U članu 3a Zakona o doprinosima za obvezno socijalno osiguranje („Sl. List CG“ br. 13/07, 79/08, 86/09, 78/10, 14/12 i 62/13) u stavu (1) i stav (2) navodi se da je:
3. Osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.
4. Bruto zarada zaposlenog iz stava 1 ovog člana obuhvata i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učin-kom (naknada za rad u radnim tijelima, grupama, timovima itd.), na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Early leavers from education and training represent the percentage of population aged 18–24 with the lowest secondary education and not participating any more in further education or training.

NEET - proportion of the population not in employment, education or training represent the percentage of young people aged 15–24 years (15–29 years) who are neither in employment nor in education or training.

Explanation of symbols

- . not zero but extremely inaccurate estimation ($CV >= 0,3$)
- (()) inaccurate estimation ($0,2 <= CV < 0,3$)
- () less accurate estimation ($0,1 <= CV < 0,2$)

CV: Coefficient of variation.

Earnings

Sources and methods of data collection

Data on average earnings show earnings paid out in a month (year), and are obtained from regular monthly statistical survey *Monthly report on employed persons and their earnings (questionnaire RAD-1)*.

Coverage

Data on average earnings of employed persons in enterprises, institutions, cooperatives and organizations of private, mixed or state ownership include average earnings of persons employed on a permanent or temporary basis, no matter whether they work full-time, part time or short time.

The organizational-territorial observation principle is used for a survey on earnings, whereas municipality represent a basic territorial unit.

From 2011, the Law on Classification of Activities have been implemented; therefore, the data on earnings in this Yearbook are presented according to the new Classification of Activities.

Definitions

In Article 78 of the Law on Labour (Official Gazette of Montenegro, number: 49/08, 26/09, 59/11 and 66/12), paragraph (1) and (2) gross earnings and increase of profits is:

1. Earnings that employees have earned for work performed and time spent at work, salaries and other benefits determined by collective agreement or contract of employment makes gross earnings.
2. Earnings will be increased in accordance with the collective agreement and employment contract in work longer than full-time, night work, past performance, work in state and religious holidays that are defined by law as non-working days and in other cases stipulated by collective contract and contract.
Article 3a of the Law on contributions for compulsory social insurance (Official Gazette of Montenegro, number: 13/07, 79/08, 86/09, 78/10, 14/12 and 62/13) in paragraph (1) and paragraph (2) states that:
3. The basis for the calculation and payment of contributions is the employee's gross income, which includes earnings for the work and time spent at work, increased wages, salaries and other personal income determined by the law, by collective agreement or contract of employment, on which tax on Personal income is paid.
4. The gross wage of an employee referred to in paragraph 1 of this Article shall include the fees that are directly related to the work and work performance (compensation for work in the working groups, teams, etc.), to which tax on personal income is paid.

Porez na teret zaposlenog koji se utvrđuje na osnovu Zakona o porezu na dohodak fizickih lica ("Sl.list RCG" br.65/01, 12/02, 37/04, 29/05, 78/06, 04/07, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 06/13 i 62/13).

Prosječna zarada (bruto) izračunava se tako što se ukupno isplaćena masa zarada u mjesecu dijeli sa brojem zaposlenih na koje se odnose izvršene isplate.

Zaradu bez poreza i doprinosa (neto) čini zarada (bruto) umanjena za poreze i doprinose na teret zaposlenog.

Indeks realne prosječne zarade bez poreza i doprinosa (neto) predstavlja odnos između indeksa nominalne prosječne zarade bez poreza i doprinosa (neto) i indeksa potrošačkih cijena

Tax charged to the employee is determined on the basis of the Law on income of physical persons (Official Gazette of RM, number: 65/01, 12/02, 37/04, 29/05, 78/06, 04/07, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 06/13 and 62/13).

Calculation of the average gross earnings is done so that the total sum of all monthly earnings is divided by the number of employees to whom the paid earnings refer.

Net salaries and wages are tax and contributions deducted (gross) salaries and wages.

Index real average wage without taxes and contributions is the relationship between indices of nominal average wage without taxes and contributions(net), and the index of consumer prices.

**5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾**

**PERSONS IN EMPLOYMENT
BY NACE¹⁾**

	Ukupno zaposleni Total employment		Žene Women		% žena u ukupnom broju zaposlenih % of women in total number of employees		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
UKUPNO	182 368	190 132	82 179	85 477	45,1	45,0	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 178	1 897	723	630	33,2	33,2	Agriculture, forestry and fishery
Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne djelatnosti	1 757	1 471	632	532	36,0	36,2	<i>Agricultural production, hunting and following service activites</i>
Šumarstvo i sječa drveća	254	263	50	57	19,7	21,7	<i>Forestry and logging</i>
Ribarstvo i akvakultura	167	163	41	41	24,6	25,2	<i>Fishery and aquaculture</i>
Vađenje ruda i kamena	1 555	1 416	202	179	13,0	12,6	Mining and quarrying
Vađenje uglja	932	882	129	132	13,8	15,0	<i>Coal mining</i>
Vađenje ruda metala	216	264	12	14	5,6	5,3	<i>Mining of iron ores</i>
Ostalo rudarstvo	405	265	61	32	15,1	12,1	<i>Other mining</i>
Uslužne djelatnosti u vezi sa rudarstvom	2	5	0	1	0,0	20,0	<i>Service activites related to mining</i>
Prerađivačka industrija	11 619	12 295	3 653	3 995	31,4	32,5	Processing industry
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	3 790	4 324	1 687	2 000	44,5	46,3	<i>Production of food</i>
Proizvodnja pića	451	429	111	105	24,6	24,5	<i>Production of beverages</i>
Proizvodnja duvanskih proizvoda	32	35	15	12	46,9	34,3	<i>Production of tobacco products</i>
Proizvodnja tekstila	173	176	104	100	60,1	56,8	<i>Production of textile</i>
Proizvodnja odjevnih predmeta	160	159	123	116	76,9	73,0	<i>Production of garment</i>
Proizvodnja kože i predmeta od kože	49	46	37	33	75,5	71,7	<i>Production of leather and leather products</i>
Prerada drveta i proizvodnja drvenih, plute, slame	1 778	1 833	294	307	16,5	16,7	<i>Processing of wood and production of wood, cork, straw</i>
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	194	192	60	59	30,9	30,7	<i>Production of paper and paper products</i>
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	641	623	255	252	39,8	40,4	<i>Printing and reproduction of audio and video recordings</i>
Proizvodnja koksa i derivata nafte	-	-	-	-	-	-	<i>Production of coke and refined petroleum products</i>
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	154	172	37	44	24,0	25,6	<i>Production of chemicals and chemical products</i>
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda	221	232	141	152	63,8	65,5	<i>Production of basic pharmaceutical products</i>
Proizvodnja guma i plastike	184	186	41	48	22,3	25,8	<i>Production of rubber and plastic</i>
Proizvodnja od ostalih nemetalnih minerala	756	824	134	144	17,7	17,5	<i>Production of other non-metalic mineral products</i>
Proizvodnja osnovnih metala	726	699	85	73	11,7	10,4	<i>Production of basic metals</i>
Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	904	949	164	169	18,1	17,8	<i>Production of metal products, except machinery</i>
Proizvodnja kompjutera, elektronskih i optičkih proizvoda	22	28	6	5	27,3	17,9	<i>Production of computers, electronical and optical products</i>
Proizvodnja električne opreme	41	44	9	11	22,0	25,0	<i>Production of electrical equipment</i>
Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu neuspomenuta	238	236	63	68	26,5	28,8	<i>Production of machinery and equipment not elsewhere specified</i>
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	-	-	-	-	-	-	<i>Production of motor vehicles, trailers and semi trailers</i>
Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	16	15	5	4	31,3	26,7	<i>Production of other transport equipment</i>
Proizvodnja namještaja	485	524	126	143	26,0	27,3	<i>Production of furniture</i>
Ostale prerađivačke djelatnosti	185	169	84	76	45,4	45,0	<i>Other production activites</i>
Popravka i montaža mašina i opreme	419	400	72	74	17,2	18,5	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	2 804	2 797	575	578	20,5	20,7	Supply with electrical energy, gas and steam
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	2 804	2 797	575	578	20,5	20,7	<i>Supply with electrical energy, gas and steam</i>

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima

¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

**5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾**

**PERSONS IN EMPLOYMENT
BY NACE¹⁾**

/nastavak/

/continued/

	Ukupno zaposleni Total employment		Žene Women		% žena u ukupnom broju zaposlenih % of women in total number of employees		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	5 030	5 076	1 031	1 050	20,5	20,7	Water supply, waste water management
Skupljanje, obrada i distribucija vode	2171	2 183	511	521	23,5	23,9	Collection, processing and distribution of water
Uklanjanje otpadnih voda	9	8	2	2	22,2	25,0	Waste water disposal
Skupljanje, obrada i odlaganje otpada, ponovo iskorишćavanje	1 509	1 529	290	283	19,2	18,5	Collection, processing and disposal of waste, re-use
Čišćenje životne sredine i druge aktivnosti	1 341	1 356	228	244	17,0	18,0	Cleaning of environment and other activites
Građevinarstvo	10 714	12 051	1 843	1 976	17,2	16,4	Construction
Izgradnja zgrada	5 080	5 870	1 055	1 151	20,8	19,6	Building construction
Izgradnja ostalih građevina	1 772	1 939	241	260	13,6	13,4	Other buildings construction
Specijalizovani građevinski radovi	3 862	4 242	547	565	14,2	13,3	Specialized construction activites
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	36 757	37 377	19 692	20 019	53,6	53,6	Wholesale and retail tafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	2 092	2 074	427	415	20,4	20,0	Wholesale and retail tafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko osim trgovine motornim vozilama i motociklima	16 765	17 324	8 031	8 224	47,9	47,5	Wholesale except trade of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima	17 900	17 979	11 234	11 380	62,8	63,3	Retail trade except trade of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	10 795	11 530	2 468	2 615	22,9	22,7	Transportation and storage
Kopneni saobraćaj, cjevovodni transport	5 857	6 373	802	898	13,7	14,1	Land transport, pipeline transport
Vodeni saobraćaj	244	266	63	74	25,8	27,8	Water transport
Vazdušni saobraćaj	450	442	206	202	45,8	45,7	Air transport
Skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju	3 409	3 653	1 027	1 084	30,1	29,7	Storage and following activites in transport
Poštanske i kurirske aktivnosti	835	796	370	357	44,3	44,8	Postal and courier activites
Usluge smještaja i ishrane	15 033	16 024	6 286	6 653	41,8	41,5	Accomodation and food services
Smještaj	5 958	6 472	2 892	3 033	48,5	46,9	Accomodation
Djelatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića	9 075	9 552	3 394	3 620	37,4	37,9	Activity of preparing and serving of food and beverages
Informisanje i komunikacije	5 053	5 274	2 111	2 189	41,8	41,5	Informations and communications
Izdavačke djelatnosti	561	583	283	302	50,4	51,8	Publishing activites
Filmska, video i televizijska produkcija, snimanje	300	318	112	114	37,3	35,8	Movie, video and television production, recording
Programske aktivnosti i emitovanje	1 180	1 233	557	585	47,2	47,4	Programming and broadcasting activities
Telekomunikacije	1 864	1 833	794	783	42,6	42,7	Telecommunications
Kompjutersko programiranje, konsultacijske i srodne aktivnosti	928	1 061	280	319	30,2	30,1	Computer programming, consultation and related activites
Informacione uslužne djelatnosti	220	246	85	86	38,6	35,0	Information service activites

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima

¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

**5 – 1. ZAPOSLENI PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI¹⁾**

**PERSONS IN EMPLOYMENT,
BY NACE¹⁾**

/nastavak/

/continued/

	Ukupno zaposleni <i>Total employment</i>		Žene <i>Women</i>		% žena u ukupnom broju zaposlenih <i>% of women in total number of employees</i>		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	4 344	4 274	2 591	2 549	59,6	59,6	Financial and insurance activites
Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova	3 400	3 380	2 060	2 049	60,6	60,6	Financial services, except insurance and pension funds
Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi osim obavezognog soc. osiguranja	729	680	418	394	57,3	57,9	Insurance, reinsurance and pension funds, except compulsory social insurance
Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	215	214	113	106	52,6	49,5	Auxiliary activities in providing financial services and insurance
Poslovanje sa nekretninama	1 564	1 608	650	667	41,6	41,5	Real estate business
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	8 130	8 724	3 414	3 496	42,0	40,1	Professional, scientific and technological activities
Pravni i računovodstveni poslovi	2 031	1 835	1 189	1 074	58,5	58,5	Legal and accounting activites
Upravljačke djelatnosti, savjetovanje u vezi sa upravljanjem	1 494	1 964	611	729	40,9	37,1	Managing activites, consulting related to management
Arhitektonskie i inženjerske djelatnosti i inžinjersko ispitivanje i analize	3 273	3 526	1 004	1 042	30,7	29,6	Architectural and engineering activities and engineering testing and analysis
Naučno istraživanje i razvoj	137	125	80	73	58,4	58,4	Scientific research and development
Reklimiranje i istraživanje tržista	466	516	227	254	48,7	49,2	Advertising and market research
Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	448	477	206	221	46,0	46,3	Other professional, scientific and technical activites
Veterinarska djelatnost	281	281	97	103	34,5	36,7	Veterinarian activites
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	10 067	11 422	4 032	4 629	40,1	40,5	Administrative and support service activites
Iznajmljivanje i lizing	636	662	225	219	35,4	33,1	Rent and leasing
Djelatnost zapošljavanja	5 318	6 198	2 537	2 913	47,7	47,0	Employment activity
Djelatnost putničkih agencija, tur-operatora, usluge rezervacije i prateće aktivnosti	1 175	1 458	630	769	53,6	52,7	Travel agencies, tour operators, reservation services and related activities
Zaštitne i istražne djelatnosti	1 717	1 737	131	149	7,6	8,6	Security and investigation activites
Usluge održavanja objekata i okoline	739	806	303	347	41,0	43,1	Services of maintance of facilities and enviroment
Kancelarijsko-administrativne i druge pomoćne poslovne aktivnosti	482	561	206	232	42,7	41,4	Office administrative and other related business activites
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	21 320	21 792	8 694	9 098	40,8	41,7	Public administration and defense, compulsory social insurance
Obrazovanje	14 165	14 494	10 375	10 720	73,2	74,0	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	12 124	12 526	8 960	9 281	73,9	74,1	Health and social care
Umjetnost, zabava i rekreacija	5 033	5 332	2 534	2 744	50,3	51,5	Art, entertainment and recreation
Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	755	726	346	343	45,8	47,2	Creative, artistic and entertainment activities
Djelatnost biblioteka, arhiva, muzeja i ostale kulturne djelatnosti	1 032	1 114	560	596	54,3	53,5	Activity of libraries, archives, museums and other cultural activites
Kockanje i klađenje	2 074	2 222	1 226	1 361	59,1	61,3	Gambling and betting
Sportske, zabavne i rekreativne djelatnosti	1 172	1 270	402	444	34,3	35,0	Sport, entertainment and recreation activites
Ostale uslužne djelatnosti	4 083	4 223	2 345	2 409	57,4	57,0	Other service activites
Djelatnosti udruženja	1 754	2 002	930	1 022	53,0	51,0	Associations activites
Popravke kompjutera i predmeta za ličnu upotrebu	360	323	82	80	22,8	24,8	Repair of computers and items for personal use
Ostale lične uslužne djelatnosti	1 969	1 898	1 333	1 307	67,7	68,9	Other service activities

¹⁾ Obuhvaćeni zaposleni u svim sektorima

¹⁾ Employed persons in all sectors of ownership included

5 – 2. UKUPNO STANOVNIŠTVO, PREMA AKTIVNOSTI I POLU, 2018.

PRINCIPAL CHARACTERISTICS OF THE POPULATION BY ACTIVITY AND SEX, 2018

	Crna Gora Monte-negro	Primorski region Coastal region	Središnji region Central region		Sjeverni region Northern region	
			svega Total	od toga / of which Podgorica		
Ukupno / Total (1000)						
Svega	618,7	148,7	291,9	184,2	178,1	Total population
Aktivno stanovništvo	279,9	66,0	141,9	100,4	72,1	Labour force
Zaposleni	237,4	63,3	128,4	90,7	45,7	Persons in employment
- sa radnim vremenom kraćim od punog	(12,7)	.	(4,7)	((2,7))	((3,6))	- working part time
Nezaposleni	42,5	(2,6)	(13,5)	(9,7)	26,4	Unemployed persons
- registrovani kod ZZZ	39,5	(2,4)	(12,9)	(9,6)	24,2	- registered at the Employment Agency
- prvi put traži zaposlenje	23,9	.	(7,3)	(5,9)	(15,9)	- seeking first job
Neaktivno stanovništvo	219,9	56,3	93,1	46,0	70,5	Inactive persons
Stanovništvo staro 15 i više godina	499,8	122,2	235,0	146,3	142,6	Working age population
Lica mlada od 15 godina	118,9	26,5	57,0	37,9	35,5	Persons less than 15 years
%						
Stopa aktivnosti	56,0	54,0	60,4	68,6	50,6	Activity rate
Stopa zaposlenosti	47,5	51,8	54,6	62,0	32,0	Employment rate
Stopa nezaposlenosti	15,2	((3,9))	(9,5)	(9,7)	36,6	Unemployment rate
Učešće mlađih od 15 godina u ukupnom stanovništvu	19,2	17,8	19,5	20,6	19,9	Share of population under 15 in total population

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 3. ŽENE PREKO 15 GODINA STAROSTI, PO AKTIVNOSTI, 2018.

WOMEN OVER AGE OF 15, BY ACTIVITY, 2018

	Crna Gora Monte-negro	Primorski region Coastal region	Središnji region Central region		Sjeverni region Northern region	
			svega Total	od toga / of which Podgorica		
Žene (u hiljadama) / Women (in thousands)						
Svega	312,4	76,0	148,0	93,8	88,4	Total population
Aktivno stanovništvo	122,8	29,4	63,4	46,1	(30,0)	Labour force
Zaposleni	104,2	28,4	58,3	42,2	(17,6)	Persons in employment
- sa radnim vremenom kraćim od punog	((5,1))	.	1,8	((1,1))	((1,8))	- working part time
Nezaposleni	18,5	.	((5,0))	((3,9))	12,5	Unemployed persons
- registrovani kod ZZZ	17,3	.	((5,0))	((3,8))	11,5	- registered at the Employment Agency ¹⁾
- prvi put traži zaposlenje	11,1	.	((2,9))	((2,4))	(7,9)	- seeking first job
Neaktivno stanovništvo	132,6	34,0	57,3	29,6	41,3	Inactive persons
Stanovništvo staro 15 i više god.	255,4	63,4	120,7	75,6	71,3	Working age population
Lica mlada od 15 godina	57,1	12,6	27,3	18,2	17,1	Persons less than 15 years
%						
Stopa aktivnosti	48,1	46,4	52,5	61,0	(42,1)	Activity rate
Stopa zaposlenosti	40,8	44,8	48,3	55,8	(24,7)	Employment rate
Stopa nezaposlenosti	15,1	(3,4)	((7,9))	((8,5))	41,7	Unemployment rate
Učešće mlađih od 15 godina u ukupnom stanovništvu	18,3	16,6	18,4	19,4	19,3	Share of population under 15 in total population

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

**5 – 4. ZAPOSLENA LICA, PREMA SEKTORIMA
DJELATNOSTI I POLU, CRNA GORA 2018.**

**PERSONS IN EMPLOYMENT BY SECTORS
OF ACTIVITY AND SEX, MONTENEGRO 2018**

	u hiljadama / in thousands			% Ukupno Total Muškarci Men Žene Women			% Žene % Women	
	Ukupno Total	Muškarci Men	Žene Women	Ukupno Total	Muškarci Men	Žene Women		
Ukupno	237,4	133,2	104,2	100,0	100,0	100,0	43,9	Total
Poljoprivredne djelatnosti¹⁾	19,0	11,5	7,6	8,0	8,6	7,3	39,7	Agriculture¹⁾
Nepoljoprivredna zanimanja	44,9	36,8	8,1	18,9	27,6	7,8	18,1	Industry
Vadenje ruda i kamena;	1,5	(1,4)	.	.	1,1	.	6,5	<i>Mining</i>
Prerađivačka djelatnost	14,4	10,4	((4,0))	6,1	7,8	3,8	27,8	<i>Manufacturing</i>
Snabdijevanje el. energ., gasom, parom i klimatizacija	2,6	((1,8))	.	.	((1,3))	.	32,7	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning</i>
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	4,9	3,9	.	2,1	2,9	.	21,1	<i>Water supply, wastewater management</i>
Građevinarstvo	21,4	19,3	((2,1))	9,0	14,5	((2,0))	9,9	<i>Construction</i>
Uslužne djelatnosti	173,5	85,0	88,6	73,1	63,8	85,0	51,0	Services
Trgovina na veliko i malo opravka	46,4	21,2	25,2	19,6	15,9	24,2	54,3	<i>Wholesale, retail; certain repair</i>
Saobraćaj, skladištenje i veze	12,8	10,4	((2,4))	5,4	7,8	2,3	18,7	<i>Transport storage and communication</i>
Usluge smještaja i ishrane	19,1	11,8	7,4	8,1	8,8	7,1	38,5	<i>Accommodation and food services</i>
Informisanje i komunikacije	5,0	2,3	2,6	2,1	1,8	2,5	52,9	<i>Information and communications</i>
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	((4,0))	((1,8))	((2,2))	((1,7))	((1,3))	((2,1))	((55,3))	<i>Financial and insurance activities</i>
Poslovanje sa nekretninama	<i>Real estate, leasing and business activities</i>
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	(10,4)	(5,5)	(4,9)	(4,4)	(4,1)	(4,7)	(46,9)	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12,2	8,5	3,6	5,1	6,4	3,5	29,9	<i>Administrative and support service activities</i>
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	21,1	10,4	10,7	8,9	7,8	10,2	50,6	<i>Public administ. and defence</i>
Obrazovanje	14,3	3,8	10,6	6,0	2,8	10,1	73,6	<i>Education</i>
Zdravstvena i socijalna zaštita	12,5	2,5	10,0	5,2	1,9	9,6	80,1	<i>Health and social work</i>
Umjetnost, zabava i rekreacija	(5,7)	(3,0)	(2,7)	(2,4)	(2,3)	(2,6)	47,1	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Ostale uslužne djelatnosti ²⁾	7,8	2,8	5,1	3,4	2,1	4,8	65,4	<i>Other social and personal services²⁾</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

¹⁾ Poljoprivreda uključuje šumarstvo i ribarstvo

²⁾ Uključuje domaćinstva sa zaposlenim osobama, kao i eksteritorijalne organizacije

¹⁾ Agriculture includes forestry and fishing

²⁾ Including households with employed persons, as well as extraterritorial organisations

**5 – 5. ZAPOSLENA LICA PO STATUSU
ZAPOSLENJA I POLU, CRNA GORA 2018.**

**PERSONS IN EMPLOYMENT BY STATUS IN
EMPLOYMENT AND SEX, MONTENEGRO 2018**

	u hiljadama / in thousands			% ukupno Total muškarci Men žene Women			% Žene % Women	
	ukupno Total	muškarci Men	žene Women	ukupno Total	muškarci Men	žene Women		
Ukupno	237,4	133,2	104,2	100,0	100,0	100,0	43,9	Total
Samozaposleni	(45,7)	(35,0)	(10,7)	19,2	(26,3)	10,2	23,4	<i>Self-employed persons</i>
Zaposleni radnici	185,5	95,9	89,6	78,1	72,0	85,9	48,3	<i>Employees</i>
- sa pismenim ugovorom	178,7	92,0	86,7	96,3	95,9	96,8	48,5	- with written contract
- ostali oblici rada	6,9	4,0	(2,9)	3,7	4,1	(3,2)	(42,1)	- other forms of work
Porodični radnici	(6,2)	(2,2)	((4,0))	(2,6)	(1,7)	((3,8))	64,1	<i>Family workers</i>

**5 – 6. ZAPOSLENA LICA PO STEPENU
OBRAZOVANJA I POLU, CRNA GORA 2018.**

**EMPLOYED POPULATION BY SCHOOL
ATTAINMENT AND SEX, MONTENEGRO 2018**

	u hiljadama / in thousands			% ukupno <i>Total</i>			% Žene % Women	
	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>		
Ukupno	237,4	133,2	104,2	100,0	100,0	100,0	43,9	Total
Bez škole i nepotpuna osnovna škola	(4,0)	(2,3)	((1,6))	(1,7)	(1,7)	((1,6))	(41,5)	Less than primary education
Osnovna škola	(18,1)	(11,2)	(6,9)	7,6	(8,4)	6,6	38,1	Primary education
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole	(31,5)	(23,3)	((8,2))	(13,3)	(17,5)	(7,8)	25,9	Vocational education after primary school
Srednje opšte obrazovanje	11,7	6,1	5,6	(4,9)	(4,6)	(5,3)	47,5	Secondary general education
Srednje stručne škole	102,7	59,3	43,4	43,2	44,5	41,6	42,2	Secondary vocational education
Više i visoko stručno obrazovanje	69,5	30,9	38,6	29,3	23,2	37,0	55,6	Tertiary education
Od toga:								Of which:
Više stručno obrazovanje	8,9	4,8	4,1	3,8	3,6	(4,0)	46,3	First stage of tertiary education
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka	60,6	26,1	34,5	25,5	19,6	33,1	56,9	Second stage of tertiary education, bachelors', masters, or doctors' degree

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 –7. ZAPOŠLJAVANJE**EMPLOYMENT**

	Zaposleni posredstvom Zavoda za Zapošljavanje ¹⁾ <i>Employed through Employment Bureau¹⁾</i>	Stanje prijavljenih radi zaposlenja krajem godine <i>Employment claimants registered during a calendar year</i>					Podnijete prijave <i>Submitted notifications</i>	
		ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	prvi put traže zaposlenje <i>Seeking work for the first time</i>	stručni ²⁾ <i>Skilled²⁾</i>	s pravom na zdravstvenu zaštitu <i>Entitled to health care</i>	o prestanku rada u decembru <i>About work stoppage in December</i>	o slobodnim radnim mjestima u decembru <i>About job vacancies in December</i>
2014	811	34 687	16 575	10 659	28 589	34 687	447	2 098
2015	822	39 991	20 749	14 080	31 070	39 991	783	1 804
2016	869	49 487	25 842	19 234	36 037	49 487	374	1 593
2017	870	51 262	30 035	21 147	34 243	51 262	99	1 324
2018	1 280	41 378	23 944	17 128	27 456	41 378	299	1 205

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Bureau of Montenegro

¹⁾ Mjesečni prosjek²⁾ Obuhvaćeni su i KV i VKV radnici¹⁾ Monthly average²⁾ Qualified and highly qualified workers included

5 – 8. LICA KOJA SU TRAŽILA ZAPOSLENJE
Stanje 31. decembar

PERSONS LOOKING FOR EMPLOYMENT
As on 31st December

	2014	2015	2016	2017	2018	
UKUPNO	34 687	39 991	49 487	51 262	41 378	TOTAL
PREMA STAROSTI / BY AGE						
Ispod 18 godina	66	83	165	196	118	<i>Under 18 years</i>
18 – 25	7 175	7 648	8 947	6 992	5 244	<i>18 – 25 years</i>
25 – 40	13 272	15 703	20 588	18 598	14 136	<i>25 – 40 years</i>
40 – 50	5 034	7 261	8 843	11 018	9 182	<i>40 – 50 years</i>
50 i više godina	9 140	9 296	10 944	14 458	12 698	<i>Over 50 years</i>
PREMA RADNOM STAŽU BY EMPLOYMENT RECORD						
Bez radnog staža	10 659	14 080	19 234	21 147	17 128	<i>Without employment record</i>
Staž od 1 godine	4 283	5 602	7 487	7 290	5 990	<i>1 year probation</i>
1 – 2	2 622	2 868	3 540	3 485	2 883	<i>1 – 2 years</i>
2 – 3	1 506	1 832	2 220	2 204	1 775	<i>2 – 3 years</i>
3 – 5	2 064	2 420	3 143	3 070	2 518	<i>3 – 5 years</i>
5 – 10	3 023	3 541	4 547	4 486	3 579	<i>5 – 10 years</i>
10 – 20	3 330	3 708	4 406	4 480	3 707	<i>10 – 20 years</i>
20 – 30	5 516	4 568	3 871	4 047	3 031	<i>20 – 30 years</i>
30 i više godina	1 684	1 372	1 039	1 053	767	<i>Over 30 years</i>
PREMA VREMENU ČEKANJA NA ZAPOSLENJE BY DURATION OF WAITING FOR EMPLOYMENT						
Do 6 mjeseci	11 011	16 556	18 130	21 051	12 528	<i>Under 6 months</i>
6 – 9	1 993	2 698	4 965	3 557	2 172	<i>6 – 9 months</i>
9 – 12	1 920	1 892	4 006	4 236	2 308	<i>9 – 12 months</i>
1 – 3 godine	9 739	9 614	13 943	16 765	17 141	<i>1 – 3 years</i>
3 – 5	3 466	2 974	3 101	2 626	3 671	<i>3 – 5 years</i>
5 – 8	3 285	2 959	2 249	1 536	1 243	<i>5 – 8 years</i>
Više od 8 godina	3 273	3 298	3 093	2 491	2 315	<i>Over 8 years</i>

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Bureau of Montenegro

**5 – 9. LICA KOJA SU TRAŽILA ZAPOSLENJE I NEZAPOSLENI
PRIJAVLJENI ZAVODU ZA ZAPOŠLJAVANJE**

**JOB CLAIMANTS AND UNEMPLOYED PERSONS
REGISTERED AT EMPLOYMENT BUREAU**

	Prosječan broj lica koja su tražila zaposlenje Average number of employment claimants					Lica koja su krajem godine ostala nezaposlena Persons remained unemployed at the end of year				
	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	NKV, PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>	ukupno <i>Total</i>	žene <i>Women</i>	NKV, PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>
2014	33 284	16 094	5 957	7 310	20 017	34 687	16 575	6 098	7 487	21 102
2015	34 588	16 918	6 812	7 416	20 360	39 991	20 749	8 921	8 504	22 566
2016	42 844	22 314	10 691	8 691	23 462	49 487	25 842	13 450	9 712	26 325
2017	50 509	27 619	16 169	10 234	24 106	51 262	30 035	17 019	10 278	23 965
2018	43 613	25 621	15 323	9 080	19 210	41 378	23 944	13 922	8 037	19 419

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Source: Employment Bureau of Montenegro

**5 – 10. SLOBODNA RADNA MJESTA I ZAPOSLENI
POSREDSTVOM ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE**

**VACANCIES AND PERSONS EMPLOYED
THROUGH EMPLOYMENT BUREAU**

	Slobodna radna mjesta ¹⁾ Vacancies ¹⁾				Zaposleni posredstvom Zavoda za zapošljavanje ¹⁾ Employed through the Employment Bureau ¹⁾			
	ukupno <i>Total</i>	NKV,PKV NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>	ukupno <i>Total</i>	NKV,PKV, NSS <i>UQW, HFQ, PE</i>	VKV i KV <i>HQ and QW</i>	VSS, VŠ, SSS <i>HE, HRE, SE</i>
2014	2 098	951	231	916	687	111	79	497
2015	1 804	332	421	1 051	620	82	104	434
2016	1 593	342	393	858	705	87	96	522
2017	1 324	211	289	824	770	59	89	622
2018	1 205	249	249	707	668	80	120	468

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

¹⁾ Stanje krajem decembra

Source: Employment Bureau of Montenegro

¹⁾ Situation at the end of December

5 – 11. NEZAPOLENA LICA PREMA DUŽINI TRAŽENJA POSLA, I POLU, CRNA GORA 2018.

UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND SEX, MONTENEGRO 2018

	u hiljadama / <i>in thousands</i>			% <i>%</i>			% Žene % Women	
	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>		
Ukupno	42,5	23,9	18,5	100,0	100,0	100,0	43,6	Total
Manje od mjesec dana	<i>Less than 1 month</i>
1 do 5 mjeseca	(5,6)	(3,4)	(2,3)	(13,3)	((14,1))	(12,2)	40,1	<i>One to 5 months</i>
6 do 11 mjeseci	((4,1))	.	((1,8))	((9,7))	.	(9,6)	.	<i>6 to 11 months</i>
12 do 23 mjeseca	((6,1))	((3,2))	((2,9))	((14,4))	((13,4))	((15,6))	47,3	<i>12 to 23 months</i>
2 godine i duže	25,8	(14,5)	11,3	60,8	60,7	60,9	43,8	<i>2 years and longer</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 12. NEAKTIVNO STANOVNIŠTVO KOJE NE TRAŽI POSAO PO POLU I REGIONU, CRNA GORA 2018.

INACTIVE POPULATION NOT SEEKING WORK BY SEX AND REGION, MONTENEGRO 2018

	Crna Gora / Montenegro						
	Crna Gora <i>Montenegro</i>	primorski region <i>Coastal region</i>	centralni region <i>Central region</i>	sjeverni region <i>Northern region</i>			
			svega <i>Total</i>	od toga <i>of which</i> <i>Podgorica</i>			
Glavni razlog zbog kojeg lice ne traži posao:	Muškarci i Žene / Men and women					Main reason for not searching a job	
Ukupno	219,6	56,3	93,0	45,9	70,2	Total	
Obrazovanja ili obuke	55,4	10,8	23,6	(11,6)	21,0	<i>Education or training</i>	
Penzije	87,9	23,8	38,6	(17,5)	25,6	<i>Retirement</i>	
Bolesno lice ili invalid	(13,6)	((2,3))	.	((2,0))	5,6	<i>Illness or disability</i>	
Vodi računa o djeci ili nezbrinutim odraslim osobama	(2,0)	<i>Looking after children or incapacitated adults</i>	
Drugih ličnih ili porodičnih obaveza	33,9	15,3	11,2	((4,7))	((7,4))	<i>Other personal or family reasons</i>	
Ubjedjenja da ne postoji posao	12,5	((1,1))	((8,9))	((6,6))	.	<i>Belief that no work is available</i>	
Ima druga primanja	((10,9))	.	.	((2,0))	(5,9)	<i>Other earnings</i>	
Drugih razloga	(3,4)	.	(1,6)	(1,4)	.	<i>Other reasons</i>	

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 13. NEZAPOLENA LICA PREMA STEPENU OBRAZOVANJA I POLU, CRNA GORA 2018.

UNEMPLOYED PERSONS BY SCHOOL ATTAINMENT AND SEX, MONTENEGRO 2018

	u hiljadama / <i>in thousands</i>			% <i>%</i>			% Žene % Women	
	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>	ukupno <i>Total</i>	muškarci <i>Men</i>	žene <i>Women</i>		
Ukupno	42,5	23,9	18,5	100,0	100,0	100,0	43,6	Total
Bez škole i nepotpuna osnovna škola	((54,6))	<i>Less than primary education</i>
Osnovna škola	(5,2)	(2,5)	(2,7)	12,2	(10,3)	(14,6)	52,5	<i>Primary education</i>
Stručno obrazovanje nakon osnovne škole	8,5	5,5	3,0	20,0	22,8	16,2	35,5	<i>Vocational education after primary school</i>
Srednje opšte obrazovanje	((6,3))	(45,4)	<i>Secondary general education</i>
Srednje stručne škole	18,1	10,7	7,4	42,5	44,8	39,7	40,7	<i>Secondary vocational educat.</i>
Više i visoko stručno obrazovanje od toga:	(8,0)	((3,8))	(4,2)	(18,8)	((15,9))	(22,5)	52,3	<i>Tertiary education of which:</i>
Više stručno obrazovanje	<i>First stage of tertiary educat.</i>
Fakultet, akademija ili visoka škola, doktori i magistri nauka	(7,5)	.	(3,9)	((17,7))	.	(21,2)	(52,2)	<i>Second stage of tertiary education, bachelors', masters, or doctors' degree</i>

Izvor: Anketa o radnoj snazi

Source: Labour Force Survey

5 – 14. DODATNI POKAZATELJI IZ ANKETE O RADNOJ SNAZI

ADDITIONAL LFS INDICATORS

	2014	2015	2016	2017	2018	
Doživotno učenje (25-64)						Lifelong learning (25-64)
svega	2,9	3,0	3,3	2,8	3,3	<i>Total</i>
muški	3,1	3,4	3,7	3,3	3,4	<i>Males</i>
ženski	2,7	2,5	2,9	2,7	3,1	<i>Females</i>
Rano napuštanje sistema obrazovanja i obuke (18-24)						Early School Leavers (18-24)
svega	5,1	5,7	5,5	5,4	4,6	<i>Total</i>
muški	5,8	4,9	4,3	5,6	4,4	<i>Males</i>
ženski	4,2	6,6	6,8	5,2	4,9	<i>Females</i>
Udio mladih koji ne rade, nisu u sistemu obrazovanja ili obuke (15-24)						NEET - not in employment, education or training (15-24)
svega	17,7	19,1	18,4	16,7	16,2	<i>Total</i>
muški	18,8	19,9	18,7	16,3	18,6	<i>Males</i>
ženski	16,5	18,3	18,0	17,1	13,6	<i>Females</i>
(15-29)						(15-29)
svega	22,6	23,4	22,3	21,4	21,0	<i>Total</i>
muški	22,7	22,8	21,6	20,3	21,2	<i>Males</i>
ženski	22,4	24,1	23,1	22,6	20,8	<i>Females</i>
Stopa zaposlenosti (20-64)						Employment rate (20-64)
svega	55,6	56,7	57,1	58,2	59,8	<i>Total</i>
muški	61,4	61,9	63,0*	65,2	66,7	<i>Males</i>
ženski	49,7	51,5	51,3*	51,4	52,9	<i>Females</i>
Stopa nezaposlenosti (15-29)						Unemployment rate (15-29)
svega	29,7	29,2	28,8	26,5	26,0	<i>Total</i>
muški	30,4	30,9	29,9	25,9	27,4	<i>Males</i>
ženski	28,7	27,2	27,4	27,3	24,1	<i>Females</i>
Stopa dugoročne nezaposlenosti						Long-term unemployment rate
svega	14,0	13,6	13,4	12,4	11,4	<i>Total</i>
muški	13,8	13,6	13,8	12,2	11,3	<i>Males</i>
ženski	14,1	13,3	12,8	12,8	11,5	<i>Females</i>
Učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti						Long-term unemployment share
svega	77,5	76,8	75,6	75,8	75,1	<i>Total</i>
muški	77,7	76,7	75,8	79,1	74,1	<i>Males</i>
ženski	77,3	76,9	75,2	75,5	76,5	<i>Females</i>
Stopa neaktivnosti						Inactivity rate
svega	47,3	46,3	45,5	45,3	44,0	<i>Total</i>
muški	40,5	39,9	38,2	37,8	45,5	<i>Males</i>
ženski	53,8	52,4	52,4	52,5	51,9	<i>Females</i>

**5 – 15. PROSJEĆNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI**

**AVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS**

	Zarade <i>Earnings</i>		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2018 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2018</i>		
	2017	2018	2017	2018	nominalni <i>Nominal</i>	realni <i>Real</i>	
UKUPNO	765	766	510	511	100,2	97,7	TOTAL
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	772	789	527	540	102,5	99,9	Agriculture, forestry and fishery
Poljoprivredna proizvodnja, lov i prateće uslužne djelatnosti	855	827	584	566	96,9	94,5	Agricultural production, hunting and following service activites
Šumarstvo i sjeća drveća	283	300	189	201	106,3	103,7	Forestry and logging
Ribarstvo i akvakultura	329	496	221	332	150,2	146,4	Fishery and aquaculture
Vađenje ruda i kamena	901	1 016	599	675	112,7	109,8	Mining and quarrying
Vađenje uglja	954	983	634	652	102,8	100,2	Coal mining
Vađenje ruda metala	1 129	1 327	750	883	117,7	114,7	Mining of iron ores
Ostalo rudarstvo	489	471	328	315	96,0	93,6	Other mining
Uslužne djelatnosti u vezi sa rudarstvom	-	-	-	-	-	-	Service activites related to mining
Preradivačka industrija	639	617	426	411	96,5	94,0	Processing industry
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	363	376	243	253	104,1	101,5	Production of food
Proizvodnja pića	1 336	1 349	883	891	100,9	98,3	Production of beverages
Proizvodnja duvanskih proizvoda	795	1 007	530	673	127,0	123,8	Production of tobacco products
Proizvodnja tekstila	388	289	260	194	74,6	72,7	Production of textile
Proizvodnja odjevnih predmeta	343	326	229	218	95,2	92,8	Production of garment
Proizvodnja kože i predmeta od kože	293	-	197	-	-	-	Production of leather and leather products
Prerada drveta i proizvoda od drveta, plute, slame	420	403	281	269	95,7	93,3	Processing of wood and production of wood, cork, straw
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	484	576	324	386	119,1	116,1	Production of paper and paper products
Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	532	520	354	348	98,3	95,8	Printing and reproduction of audio and video recordings
Proizvodnja koksa i derivata nafte	-	-	-	-	-	-	Production of coke and refined petroleum products
Proizv, hemikalija i hemijskih proizvoda	885	546	590	365	61,9	60,3	Production of chemicals and chemical products
Proizv, osnovnih farmaceutskih proizvoda	965	978	639	650	101,7	99,1	Production of basic pharmaceutical products
Proizv, proizvoda od gume i plastike	433	412	290	276	95,2	92,8	Production of rubber and plastic
Proizv, proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	489	524	327	350	107,0	104,3	Production of other non-metalic mineral products
Proizvodnja osnovnih metala	970	1 010	645	671	104,0	101,4	Production of basic metals
Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina	649	725	434	484	111,5	108,7	Production of metal products, except machinery
Proizvodnja kompjutera, elektronskih i optičkih proizvoda	753	305	502	205	40,8	39,8	Production of computers, electronical and optical products
Proizvodnja električne opreme	613	1 237	410	828	202,0	196,8	Production of electrical equipment
Proizvodnja mašina i opreme na drugom mjestu neponavljajući	1 185	-	797	-	-	-	Production of machinery and equipment not elsewhere specified
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	-	-	-	-	-	-	Production of motor vehicles, trailers and semi trailers
Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava	-	-	-	-	-	-	Production of other transport equipment
Proizvodnja namještaja	319	354	214	237	110,7	107,9	Production of furniture
Ostale preradivačke djelatnosti	734	772	488	515	105,5	102,9	Other production activites
Popravka i montaža mašina i opreme	497	540	337	362	107,4	104,7	Repair and installation of machinery and equipment
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	1 302	1 318	858	869	101,3	98,7	Supply with electrical energy, gas and steam
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	1 302	1 318	858	869	101,3	98,7	Supply with electrical energy, gas and steam

**5 – 15. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI**

**AVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS**

*/nastavak/**/continued/*

	Zarade <i>Earnings</i>		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2017 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2017</i>		
	2017	2018	2017	2018	nominalni <i>Nominal</i>	realni <i>Real</i>	
Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama	704	719	470	479	101,9	99,3	Water supply, waste water management
Skupljanje, obrada i distribucija vode	748	765	499	505	101,2	98,6	Collection, processing and distribution of water
Uklanjanje otpadnih voda	-	-					Waste water disposal
Skupljanje, obrada i odlaganje otpada, ponovno iskorišćavanje	666	691	445	462	103,8	101,2	Collection, processing and disposal of waste, re-use
Čišćenje životne sredine i druge aktivnosti	666	658	446	442	99,1	99,6	Cleaning of environment and other activites
Gradevinarstvo	650	684	435	457	105,1	102,4	Construction
Izgradnja zgrada	701	725	468	485	103,6	101,0	Building construction
Izgradnja ostalih građevina	690	758	461	507	110,0	107,2	Other buildings construction
Specijalizovani građevinski radovi	484	544	325	363	111,7	108,9	Specialized construction activites
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	524	547	350	366	104,6	101,9	Wholesale and retail tafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	504	493	337	330	97,9	95,4	Wholesale and retail tafe, repair of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na veliko osim trgovine motornim vozilama i motociklima	553	592	369	395	107,0	104,3	Wholesale except trade of motor vehicles and motorcycles
Trgovina na malo osim trgovine motornim vozilima i motociklima	492	523	329	350	106,4	103,7	Retail trade except trade of motor vehicles and motorcycles
Saobraćaj i skladištenje	812	818	541	546	100,9	98,4	Transportation and storage
Kopneni saobraćaj, cjevovodni transport	554	532	371	355	95,7	93,3	Land transport, pipeline transport
Vodeni saobraćaj	1 038	1 096	695	733	105,5	102,8	Water transport
Vazdušni saobraćaj	1 410	1 549	946	1 040	109,9	107,2	Air transport
Skladištenje i prateće aktivnosti u saobraćaju	1 011	1 012	672	674	100,3	97,8	Storage and following activites in transport
Poštanske i kurirske aktivnosti	763	826	510	552	108,2	105,5	Postal and courier activites
Usluge smještaja i ishrane	580	621	388	415	107,0	104,2	Accomodation and food services
Smještaj	647	703	433	470	108,5	105,8	Accomodation
Djelatnost pripremanja i posluživanja hrane i pića	340	363	228	243	106,6	103,9	Activity of preparing and serving of food and beverages
Informisanje i komunikacije	1 052	1 063	697	703	100,9	98,3	Informations and communications
Izdavačke djelatnosti	806	812	537	540	100,6	98,0	Publishing activites
Filmska, video i televizijska produkcija, snimanje	823	767	548	513	93,6	91,2	Movie, video and television production, recording
Programske aktivnosti i emitovanje	701	717	467	478	102,4	99,8	Programming and broadcasting activities
Telekomunikacije	1 433	1 436	945	945	100,0	97,5	Telecommunications
Kompjutersko programiranje, konsultacijske i srodne aktivnosti	732	790	487	525	107,8	105,1	Computer programming, consultation and related activites
Informacione uslužne djelatnosti	498	465	333	311	93,4	91,0	Information service activites

**5 – 15. PROSJEČNE ZARADE PO OBLASTIMA
KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI**

**AVERAGE EARNINGS BY NACE
SECTORS**

/nastavak/

/continued/

	Zarade <i>Earnings</i>		Zarade bez poreza i doprinosa <i>Earnings without taxes and contributions</i>		Indeksi prosječnih zarada bez poreza i doprinosa-2017 <i>Index of average earnings without taxes and contributions-2017</i>		
	2017	2018	2017	2018			
Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	1 384	1 503	917	994	108,4	105,7	Financial and insurance activites
Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova	1 532	1 646	1 013	1 085	107,1	104,4	Financial services, except insurance and pension funds
Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi osim obaveznog soc. osiguranja	937	937	628	628	100,0	97,5	Insurance, reinsurance and pension funds, except compulsory social insurance
Pomoćne djelatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	843	1 288	567	866	152,7	148,9	Auxiliary activities in providing financial services and insurance
Poslovanje sa nekretninama	1 014	1 013	674	673	99,9	97,3	Real estate business
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	615	668	410	445	108,5	105,8	Professional, scientific and technological activities
Pravni i računovodstveni poslovi Upravljačke djelatnosti, savjetovanje u vezi sa upravljanjem	768	856	509	566	111,2	108,4	Legal and accounting activites Managing activites, consulting related to management
Arhitektonskie i inženjerske djelatnosti i inžinjersko ispitivanje i analize	553	526	370	352	95,1	92,7	
Naučno istraživanje i razvoj	546	595	365	398	109,0	106,3	Architectural and engineering activities and engineering testing and analysis
Reklamiranje i istraživanje tržista	939	955	623	635	101,9	99,3	Scientific research and development
Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	790	829	516	547	106,0	103,3	Advertising and market research
Veterinarska djelatnost	711	816	474	543	114,6	111,7	Other professional, scientific and technical activities
	565	618	373	413	110,7	107,9	Veterinarian activites
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	502	508	336	341	101,5	98,9	Administrative and support service activites
Iznajmljivanje i lizing	287	291	192	195	101,6	99,0	Rent and leasing
Djelatnost zapošljavanja	536	528	358	355	99,2	96,6	Employment activity
Djelatnost putničkih agencija, tur- operatora, usluge rezervacije i prateće aktivnosti	667	660	445	439	98,7	96,2	Travel agencies, tour operators, reservation services and related activities
Zaštitne i istražne djelatnosti	375	373	252	250	99,2	96,7	Security and investigation activites
Usluge održavanja objekata i okoline	563	557	377	372	98,7	96,2	Services of maintance of facilities and enviroment
Kancelarijsko-administrativne i druge pomoćne poslovne aktivnosti	669	617	449	413	92,0	89,7	Office administrative and other related business activities
Državna uprava i obrana, obavezno socijalno osiguranje	889	887	590	589	99,8	97,3	Public administration and defense, compulsory social insurance
Obrazovanje	732	732	489	489	100,0	97,5	Education
Zdravstvena i socijalna zaštita	820	822	552	553	100,2	97,6	Health and social care
Umjetnost, zabava i rekreacija	656	648	434	431	99,3	96,8	Art, entertainment and recreation
Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	760	768	498	513	103,0	100,4	Creative, artistic and entertainment activities
Djelatnost biblioteka, arhiva, muzeja i ostale kulturne djelatnosti	718	725	474	478	100,8	98,3	Activity of libraries, archives, museums and other cultural activites
Kockanje i kladjenje	492	489	328	327	99,7	97,2	Gambling and betting
Sportske, zabavne i rekreativne djelatnosti	806	817	538	545	101,3	98,7	Sport, entertainment and recreation activites
Ostale uslužne djelatnosti	702	663	467	444	95,1	92,7	Other service activites
Djelatnosti udruženja	831	853	551	571	103,6	101,0	Associations activites
Popravke kompjutera i predmeta za ličnu upotrebu	472	395	316	265	83,9	81,7	Repair of computers and items for personal use
Ostale lične uslužne djelatnosti	561	559	375	373	99,5	96,9	Other service activities